

Charakterystyka rewolucjonistów w *Nie-Boskiej komedii* Zygmunta Krasińskiego

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Film](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: *prowidencjalizm*, dostępny w internecie: <https://sjp.pwn.pl/szukaj/prowidencjalizm.html>.
- Źródło: Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*, oprac. M. Grabowska, Wrocław 1974, s. 68–73.
- Źródło: Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*, oprac. M. Grabowska, Wrocław 1974, s. 110.
- Źródło: Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*, oprac. M. Grabowska, Wrocław 1974, s. 108–110.
- Źródło: Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*, oprac. M. Grabowska, Wrocław 1974, s. 114.
- Źródło: Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*, oprac. M. Grabowska, Wrocław 1974.
- Źródło: Julian Tuwim, *Rzecz Czarnoleska*.

- Źródło: Cyprian Kamil Norwid, *Moja piosnka* [1].

Charakterystyka rewolucjonistów w *Nie-Boskiej komedii* Zygmunta Krasińskiego

Eugène Delacroix, *Wolność prowadząca lud na barykady*, 1830
Źródło: Wikimedia Commons, domena publiczna.

Zygmunt Krasiński, pokazując w *Nie-Boskiej komedii* walkę dwóch wrogich obozów i sił społecznych, stawia naprzeciw siebie Pankracego i Hrabiego Henryka. Ich racje ścierają się i dopełniają zarazem, a w końcu obaj giną za sprawę ludzkości. Razem z nimi ginie świat feudalny i dawny porządek, upada również nowoczesna idea rewolucji. W postaciach przywódców autor zawarł przemyślenia na temat przeobrażeń historycznych. Inni bohaterowie, tacy jak Bianchetti, Leonard czy Przechrzta, dopełniają spektrum postaw przywódców, a równocześnie pogłębiają dyskurs na temat przewrotu i jego konsekwencji.

Twoje cele

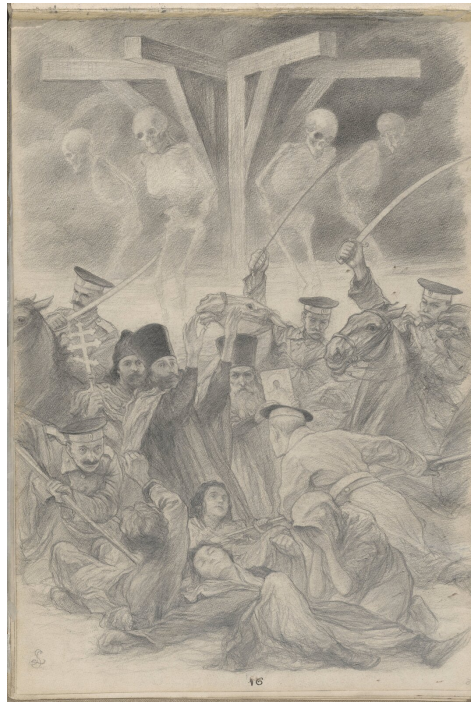
- Przeanalizujesz postawy rewolucjonistów ukazanych w *Nie-Boskiej komedii* Zygmunta Krasińskiego.
- Dostrzeżesz, na czym autor zbudował opozycję pomiędzy rewolucjonistami i Mężem (Henrykiem).
- Zdiagnozujesz przyczyny klęski bohaterów.

Przeczytaj

Bohaterowie dramatu dzielą się na dwa wrogie obozy: rewolucjonistów i arystokrację. Pierwszemu z nich przewodzą Pankracy i Leonard, drugiemu zaś – Hrabia Henryk. Obóz rewolucjonistów przypomina dantejskie piekło, zaś [Okopy Świętej Trójcy](#) to miejsce historyczne.

Pankracy, wódz rebeliantów, z jednej strony jest bezkompromisowy – gotowy dla idei poświęcić najbliższe mu osoby. Uważa, że arystokracja to zdegenerowana, pozbawiona wartości klasa społeczna, która zagradza drogę do wolności, szczęścia i lepszych warunków życia o wiele liczniejszej grupie ludzi. Jednak z drugiej strony Pankracy wątpi w powodzenie zrywu. Niepokoi się o samego siebie, nie jest pewien, czy pozostanie wierny wyznawanej ideologii. Leonard obejmuje kierownictwo duchowe nad rewolucjonistami – stoi na straży nowej „wiary”. Głosi śmierć Boga i namawia tłumy, by mordowały w imię postępu i ich własnego dobrobytu bez wyrzutów sumienia. Inną postacią mającą przemożny wpływ na rewolucjonistów jest Przechrzta. Stoi on na czele innych [przechrztów](#), a zarazem oprowadza Hrabiego Henryka po obozie rewolucjonistów (jak Wergiliusz Dantego w *Boskiej komedii*). Hrabia Henryk, przywódca arystokratów, jako jedyny spośród nich budzi respekt Pankracego. Wierzy w słuszność wartości wyznawanych przez arystokrację, mówi o sobie: „Ja syn stu pokoleń, ostatni dziedzic waszych myśli i dzielności, waszych cnót i błędów”.

Warto jeszcze krótko wspomnieć o generale Bianchettim. To jeden z wojskowych przywódców rewolucjonistów, gardzący motłochem i ukrywający swoje prawdziwe zamiary. W opinii Hrabiego Henryka mógłby on zapoczątkować „nową arystokrację”.

Ludwik Samosiewicz, *Krwawa Niedziela w Petersburgu*, 1911

Źródło: Muzeum Narodowe w Warszawie, domena publiczna.

” Zygmunt Krasiński

Nie-Boska komedia

PRZECHRZTA

A jak mnie każe zamknąć lub obije? –

PANKRACY

To będziesz męczennikiem za Wolność Ludu. –

PRZECHRZTA

Wszystko, wszystko za Wolność Ludu –

Na stronie

Aj waj –

PANKRACY

Dobranoc, Obywatelu. –

Przechrzta wychodzi.

LEONARD

Na co ta odwłoka, te półśrodki, układy – rozmowy? – Kiedym przysiągł uwielbiać i słuchać ciebie, to że cię miałem za bohatera ostateczności, za orła lecącego wprost do celu, za człowieka stawiającego siebie i swoich wszystkich na jedną kartę. –

PANKRACY

Milcz, dziecko. –

LEONARD

Wszyscy gotowi – przechrzty broń ukuli i powrozów nasnuli – tłumy krzyczą, wołają o rozkaz; daj rozkaz, a on pójdzie jak iskra, jak błyskawica, i w płomień się zamieni, i przejdzie w grom. –

PANKRACY

Krew ci bije do głowy – to konieczność lat twoich, a z nią walczyć nie umiesz i to nazywasz zapalem. –

LEONARD

Rozważ, co czynisz. Arystokraty w bezsilności swojej zawarli się w Św. Trójcy i czekają naszego przybycia jak noża gilotyny. – Naprzód, Mistrzu, bez zwłoki naprzód, i po nich.

PANKRACY

Wszystko jedno – oni stracili siły ciała w rozkoszach, siły rozumu

w próżniactwie – jutro czy pojutrze legnąć muszą. –

LEONARD

Kogóż się boisz – któż cię wstrzymuje? –

PANKRACY

Nikt – jedno wola moja. –

LEONARD

I na ślepo jej mam wierzyć?

PANKRACY

Zaprawdę ci powiadam – na ślepo. –

LEONARD

Ty nas zdradzasz. –

PANKRACY

Jak zwrotka u pieśni, tak zdrada u końca każdej mowy twojej – nie krzycz, bo gdyby nas kto podsłuchał...

LEONARD

Tu szpiegów nie ma, a potem cóż?...

PANKRACY

Nic – tylko pięć kul w twoich piersiach za to, żeś śmiało głos podnieść o ton jeden wyżej w mojej przytomności. –

Przystępuje do niego.

Wierz mi – daj sobie pokój. –

LEONARD

Uniosłem się, przyznaję – ale nie boję się kary. – Jeśli śmierć moja za przykład służyć może, sprawie naszej hartu i powagi dodać, rozkaż. –

PANKRACY

Jesteś żywy, pełny nadziei i wierzysz głęboko – najszcześniejszy z ludzi, nie chcę pozbawiać cię życia. –

LEONARD

Co mówisz? –

PANKRACY

Myśl więcej, gadaj mniej, a kiedyś mnie zrozumiesz. – Czy posłałeś do magazynu po dwa tysiące ładunków? –

LEONARD

Posłałem [Dejca](#) z oddziałem. –

PANKRACY

A składka szewców oddana do kasy naszej?

LEONARD

Z najszcześniejszym zapalem się złożyli co do jednego i przynieśli sto tysięcy.

PANKRACY

Jutro zaproszę ich na wieczerzę. – Czy słyszałeś co nowego o hrabim Henryku? –

LEONARD

Pogardzam zanadto panami, bym wierzył temu, co o nim mówią –
upadające rasy energii nie mają – mieć nie powinny, nie mogą. –

PANKRACY

On jednak zbiera swoich włościan i, zaufany w ich przywiązaniu,
gotuje się iść na odsiecz zamkowi Świętej Trójcy.

LEONARD

Kto nam zdoła się oprzeć – przecię w nas wcieliła się Idea wieku
naszego. –

PANKRACY

Ja chcę go widzieć – spojrzeć mu w oczy – przeniknąć do głębi serca
– przeciągnąć na naszą stronę.-

LEONARD

Zabity arystokrata. –

PANKRACY

Ale poeta zarazem. – Teraz zostaw mnie samym. –

LEONARD

Przebaczasz mi, Obywatelu? – –

PANKRACY

Zaśnij spokojnie – gdybym ci nie przebaczył, już byś zasnął na wieki. –

LEONARD

Jutro nic nie będzie? –

PANKRACY

Dobrej nocy i miłego marzenia. –

Leonard wychodzi.

Hej, Leonardzie! –

LEONARD

wracając

Obywatelu Wodzu –

PANKRACY

Pojutrze w nocy pójdziesz ze mną do hrabiego Henryka. –

LEONARD

Słyszałem. –

Wychodzi.

PANKRACY

Dlaczegoż mnie, wodzowi tysięcy, ten jeden człowiek na zawadzie stoi? – Siły jego małe w porównaniu z moimi – kilkaset chłopów, ślepo wierzących jego słowu, przywiązanych miłością swojskich zwierząt... To nędza, to zero. – Czemuż tak pragnę go widzieć, omamić – czyż duch mój napotkał równego sobie i na chwilę się zatrzymał? – Ostatnia to zaporą dla mnie na tych równinach – trza ją obalić, a potem... Myśli moja, czyż nie zdołasz łudzić siebie, jako drugich łudzisz – wstydz się, przecię ty znasz swój cel, ty jesteś myślą – panią

ludu – w tobie zeszła się wola i potęga wszystkich – i co zbrodnią dla innych, to chwałą dla ciebie. – Ludziom podłym, nieznanym, nadałaś imiona – ludziom bez czucia wiarę nadałaś – świat na podobieństwo swoje – świat nowy utworzyłaś naokoło siebie – a sama błąkasz się i nie wiesz, czym jesteś. – Nie, nie, nie – ty jesteś wielką!

Pada na krzesło i duma.

Źródło: Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*, oprac. M. Grabowska, Wrocław 1974, s. 68–73.

Słownik

dej

tytuł oficerów w dawnym wojsku tureckim; też: oficer, któremu przysługiwał ten tytuł; użycie tego tytułu w *Nie-boskiej komedii* wzmacnia wizerunek rewolucjonistów jako bezbożników, między którymi są też niewierni Turcy

Okopy Świętej Trójcy

pozostałe z twierdzy ruiny kościółka, w którym bohatersko broniła się niegdyś garstka konfederatów barskich, aktualnie na terenie zachodniej Ukrainy; stąd powstał związek frazeologiczny, który oznacza walkę skazaną z góry na przegraną; w *Nie-Boskiej komedii* Zygmunta Krasińskiego nazwa „Okopy Świętej Trójcy” została użyta na określenie ostatniego przyczółka arystokracji

przechrzty

osoby (przede wszystkim żydzi – wyznawcy judaizmu), które zmieniły wyznanie na chrześcijańskie; w *Nie-boskiej komedii* zostały ukazane jednoznacznie negatywnie, jako pseudokatolicy nie wahający się mordować arystokratów

Film

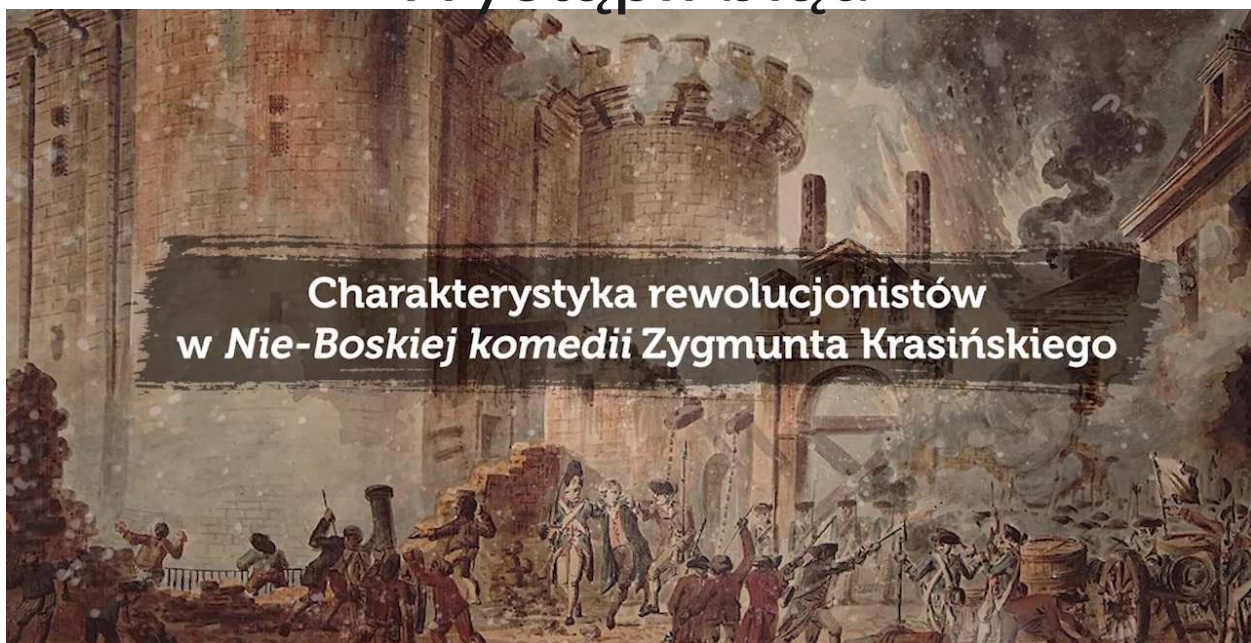
Polecenie 1

Wysłuchaj wykładu prof. Michała Kuziaka i wynotuj, co badacz mówi na temat czołowych postaci rewolucji w *Nie-Boskiej komedii*.

Polecenie 2

Jaki obraz rewolucji i jej przywódców wyłania się z *Nie-Boskiej komedii* Zygmunta Krasieńskiego? Odpowiedz na pytanie, odwołując się do wykładu profesora Michała Kuziaka, fragmentu z sekcji „Przeczytaj” i treści lektury.

Wystąpił błąd

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RJwv5ISJc6Qb2>

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Film pod tytułem: Charakterystyka rewolucjonistów w Nie-Boskiej komedii Zygmunta Krasieńskiego.

Słownik

karbonariusz

(wł. *karbonero* – węglarz) – dawniej członek tajnego stowarzyszenia założonego we Włoszech, walczącego o niepodległość kraju

fantazmat

(gr. *phántazma*) – wytwór fantazji, urojenie

nihilizm

(łac. *nihil* – nic) – poglądy odrzucające przyjęte normy

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Ćwiczenie 2

Przeczytaj definicję pojęcia „prowidencjalizm” i zaznacz, któremu z bohaterów towarzyszy przekonanie o opatrności boskiej (który jest wyznawcą tej doktryny).

”prowidencjalizm

pogląd historiozoficzny, według którego losami jednostki, społeczeństwa i świata kieruje opatrność

Źródło: *prowidencjalizm*, dostępny w internecie: <https://sjp.pwn.pl/szukaj/prowidencjalizm.html>.

Ćwiczenie 3

Połącz w pary poglądy na temat wiary z odpowiednimi bohaterami *Nie-Boskiej* komedii.

” Zygmunta Krasińskiego

Nie-Boska komedia

PANKRACY

Nie przerywaj, bo są ludzie, którzy na klęczkach mnie o takie słowa prosili, a ja im tych słów skąpiłem. –

Tam spoczywa Bóg, któremu już śmierci nie będzie – Bóg, pracą i męką czasów odarty z zasłon – zdobyty na niebie przez własne dzieci, które niegdyś porzucił na ziemi, a one teraz przejrzały i dostały prawdy – Bóg ludzkości objawił się im.

MAŻ

A nam przed wiekami – ludzkość przezeń już zbawiona. –

PANKRACY

Niechże się cieszy takim zbawieniem – nędzą dwóch tysięcy lat, upływających od Jego śmierci na krzyżu. –

MAŻ

Widziałem ten krzyż, bluźnierco, w starym, starym Rzymie – u stóp Jego leżały gruzy potężniejszych sił niż twoje – sto bogów, twemu podobnych, walało się w pyle, głowy skaleczonej podnieść nie śmiało ku Niemu – a On stał na wysokościach, święte ramiona wyciągał na wschód i na zachód, czoło święte maczał w promieniach słońca – znać było, że jest Panem świata. –

PANKRACY

Stara powiastka – pusta jak chrzest twego herbu. –

Źródło: Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*, oprac. M. Grabowska, Wrocław 1974, s. 108–110.

Ćwiczenie 4

Dlaczego Pankracemu zależy na tym, aby zbawić świat wspólnie z Mężem? Jakie cechy tego ostatniego mają na to wpływ?

Przeczytaj poniższą wypowiedź Pankracego i odpowiedz na pytania, wybierając właściwą odpowiedź spośród poniższych

” Zygmunt Krasiński

Nie-Boska komedia

PANKRACY

Ale ja dawniej czytałem twe myśli. – Jeśli więc umiesz sięgać w nieskończoność, jeśli kochasz prawdę i szukałeś jej szczerze, jeśliś człowiekiem na wzór ludzkości, nie na podobieństwo mamczynych piosneczek, słuchaj, nie odrzucaj tej chwili zbawienia. Krwi, którą oba wylejem dzisiaj, jutro śladu nie będzie – ostatni raz ci mówię – jeśliś tym, czym wydawałeś się niegdyś, wstań, porzuć dom i chodź za mną.

Źródło: Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*, oprac. M. Grabowska, Wrocław 1974, s. 110.

Ćwiczenie 5

Ćwiczenie 6

Na podstawie wypowiedzi Męza określ rolę, w jakiej stawia siebie bohater, odpierając zarzuty Pankracego.

” Zygmunt Krasiński

Nie-Boska komedia

PANKRACY

Tak, chwała dziadom twoim na ziemi i niebie – w rzeczy samej jest na co patrzeć.

Ów, starosta, baby strzelał po drzewach i Żydów piekł żywcem. – Ten z pieczęcią w dłoni i podpisem – „kanclerz” – sfalszował akta, spalił archiwa, przekupił sędziów, trucizną przyśpieszył spadki – stąd wsie twoje, dochody, potęga. – Tamten, czarniawy, z ognistym okiem, cudzołożył po domach przyjaciół – ów z [Runem Złotym](#), w [kolczudze włoskiej](#), znać służył u cudzoziemców – a ta pani blada, z ciemnymi puklami, kaziła się z giernkiem swoim – tamta czyta list kochanka i śmieje się, bo noc bliska – tamta, z pieskiem na robronie, królów była nałożnicą. – Stąd wasze genealogie bez przerwy, bez plamy. – Lubię tego w zielonym kaftanie – pił i polował z bracią szlachtą, a chłopów wysyłał, by z psami gonili jelenie. – Głupstwo i niedola kraju całego – oto rozum i moc wasza. – Ale dzień sądu bliski i w tym dniu obiecuję wam, że nie zapomnę o żadnym z was, o żadnym z ojców waszych, o żadnej chwale waszej. –

MAŻ

Mylisz się, mieszczański synu. – Ani ty, ani żaden z twoich by nie żył, gdyby ich nie wykarmiła łaska, nie obroniła potęga ojców moich. – Oni wam wśród głodu rozdawali zboże, wśród zarazy stawiali szpitale – a kiedyście z trzody zwierząt wyrosli na niemowlęta, oni wam

postawili świątynie i szkoły – podczas wojny tylko zostawiali doma, bo wiedzieli, żeście nie do pola bitwy. –

Słowa twoje łamią się na ich chwale, jak dawniej strzały pohańców na ich świętych pancerzach – one ich popiołów nie wzruszą nawet – one zaginą jak skowyczenia psa wściekłego, co bieży i pieni się, aż skona gdzie na drodze. – A teraz czas już tobie wyniść z domu mego. –
Gościu, wolno puszczam ciebie. –

Źródło: Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*, oprac. M. Grabowska, Wrocław 1974.

Ćwiczenie 7

Na podstawie finalnego dialogu Pankracego z Mężem zacytowanego w ćw. 5. ustal, jaki obraz arystokracji wyłania się z ich wypowiedzi. Zapisz wnioski.

Ćwiczenie 8

Przypomnij sobie część czwartą dramatu *Nie-Boska komedia* i odpowiedz na pytania:

1. Na czym polega tragizm Pankracego i Męża?
2. Czy widzisz podobieństwo, czy różnicę między tymi dwiema postaciami?

Praca domowa

Napisz esej na temat „Sens rewolucji według *Nie-Boskiej komedii*”.

Słownik

kolczuga

średniowieczny pancerz rycerski zrobiony z drucianej siatki lub metalowych kółek

Złote Runo

Order Złotego Runa, jedno z najwyższych odznaczeń w monarchii habsburskiej i w Hiszpanii

pohaniec

wyznawca islamu, poganin (zwykle o Turkach); Mąż nawiązuje w tym miejscu do tradycji „przedmurza chrześcijaństwa”, kreując swój wizerunek jako obrońcy wiary przodków

Dla nauczyciela

Autor: Anna Grabarczyk

Przedmiot: Język polski

Temat: Charakterystyka rewolucjonistów w *Nie-Boskiej komedii* Zygmunta Krasińskiego

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

1) rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji, literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.;

2) rozpoznaje konwencje literackie i określa ich cechy w utworach (fantastyczną, symboliczną, mimetyczną, realistyczną, naturalistyczną, groteskową);

3) rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną,

psalm, kronikę, satyrę, sielanekę, balladę, dramat romantyczny, powieść poetycką, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe;

4) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, eufonię, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę, elipsę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje;

5) interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego;

6) rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter;

9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; poddaje ją refleksji;

10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje;

14) przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;

15) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny;

16) rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:

1) formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych;

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

- 1) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;
- 2) buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki;
- 4) zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji;

Lektura obowiązkowa

- 21) Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Cele operacyjne. Uczeń:

- przeanalizuje postawy rewolucjonistów ukazanych w *Nie-Boskiej komedii* Zygmunta Krasińskiego;
- dostrzeże, na czym autor zbudował opozycję pomiędzy rewolucjonistami i Mężem (Henrykiem);
- zdiagnozuje przyczyny klęski bohaterów.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- ćwiczeń przedmiotowych;
- z użyciem komputera;
- praca z tekstem;
- mapa myśli;
- dyskusja.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda;
- telefony z dostępem do internetu.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. Chętne osoby przygotowują czytanie fragmentu tekstu dramatycznego z e-materiału lub innego wybranego fragmentu lektury *Nie-Boska komedia* z podziałem na role. Przynoszą też przeczytaną lekturę na zajęcia.

Faza wprowadzająca:

1. Nauczyciel wyświetla na tablicy temat lekcji oraz cele zajęć, omawiając lub ustalając razem z uczniami kryteria sukcesu.
2. Chętne osoby prezentują przygotowane wcześniej wzorcowe odczytanie fragmentów lektury.
3. Nauczyciel inicjuje krótką rozmowę wprowadzającą w temat lekcji. Uczniowie tworzą mapę myśli wokół hasła *rewolucja*.

Faza realizacyjna:

1. Uczniowie indywidualnie zapoznają się z treścią sekcji „Przeczytaj”. Nauczyciel zadaje pytania odnoszące się do tekstu i sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem.
2. Nauczyciel prosi uczniów, by podzielili się na dwie grupy. Informuje, że będą uczestniczyć w dyskusji na temat: Na czym autor zbudował opozycję pomiędzy rewolucjonistami i Mężem (Henrykiem)? Wyjaśnia, że ten typ dyskusji określany jest jako akwarium. Nauczyciel przedstawia zasady: pierwsza grupa siada w kręgu i dyskutuje na zadany temat (jeśli uczniowie nie potrafią sami znaleźć argumentów, nauczyciel może na początku im podpowiadać, zadając pytania). W tym samym czasie druga grupa zajmuje miejsca dookoła i obserwuje przebieg dyskusji. Jej zadaniem jest analiza doboru i skuteczności argumentów, przestrzegania zasad i ogólnego przebiegu debaty. Nauczyciel wyznacza dokładny czas dyskusji oraz informuje, że zdobyte w ten sposób wiadomości będą pomocne w redagowaniu pracy domowej.
3. Uczniowie indywidualnie wykonują polecenie 1 z sekcji multimedialnej. Polecenie 2 wykonują w parach i chętna osoba przedstawia na forum odpowiedź.
4. Nauczyciel przechodzi do sekcji „Sprawdź się”. Materiał ćwiczeniowy (od 1 do 6) wykonywany jest przez wszystkich uczniów, po wyświetleniu zadań na tablicy multimedialnej.
5. Ćwiczenia 7 i 8 uczniowie wykonują w parach.

Faza podsumowująca:

1. Nauczyciel zadaje pytania podsumowujące:

- Jakie postawy rewolucjonistów ukazane są w *Nie-Boskiej komedii* Zygmunta Krasińskiego?
- Jaka była przyczyna klęski bohaterów?

Praca domowa:

1. Zredaguj wypowiedź w formie głosu w dyskusji na temat „Sens rewolucji według *Nie-Boskiej komedii*”

Materiały pomocnicze:

- Piotr Pacewicz, *Pomiędzy myślą a rzeczywistością. Rewolucja społeczna jako zjawisko psychologiczne*, Wrocław 1983.
- Leokadia Kaczyńska, *Jak prowadzić dialog z tekstem dramatycznym?*, w: *Metodyka literatury*, tom 2, wybór i oprac. J. Pachecka, A. Piątkowska, K. Sałkiewicz, Warszawa 2002.

Wskazówki metodyczne

- Nauczyciel może wykorzystać medium w sekcji „Film” do podsumowania lekcji.